

Status Sosio-ekonomi Warga Tua Yang Menghuni Rumah Pangsa Di Malaysia

Mohd Fazli Sabri
Ahmad Hariza Hashim
Mohd. Amin Othman
Shamsul Azahari Zainal Badawi
Askiah Jamaluddin
Husniyah Abd Rahim

Abstract

Kajian lepas menunjukkan kebanyakan warga tua mempunyai status sosio-ekonomi yang rendah di mana pendapatan mereka adalah terhad dan mempunyai banyak tanggungan seperti pinjaman perumahan, kenderaan dan pinjaman peribadi (Masitah, 1989; Mason, 1992; Choudhury & Leonesia, 1997). Kajian ini bertujuan untuk mengenalpasti status sosio-ekonomi warga tua di Malaysia yang tinggal di rumah pangsa. Kajian dijalankan di semua bandaraya di Malaysia iaitu Kuala Lumpur, Johor Bahru, Pulau Pinang, Melaka, Ipoh, Alor Setar, Kuching dan Kota Kinabalu. Seramai 651 orang responden warga tua berumur 60 tahun ke atas dipilih menggunakan kaedah persampelan bertujuan. Data dikumpul secara temubual bersemuka dengan menggunakan borang soal selidik. Responden kajian terdiri daripada 272 orang warga tua lelaki (41.8%) dan 379 warga tua perempuan (58.2%). Kebanyakan responden berumur di antara 60 hingga 69 tahun, etnik Melayu, telah berkahwin, pesara di syarikat swasta, berpendidikan sekolah rendah dan berpendapatan di bawah garis kemiskinan. Responden mempunyai sumber pendapatan daripada pencen, pasangan, kerja sampingan, pemberian anak, perniagaan dan bantuan kerajaan. Purata perbelanjaan bulanan tertinggi responden adalah ke atas makanan, kenderaan dan kesihatan. Pemilikan aset di kalangan responden menunjukkan sebanyak 28.3% sahaja yang mempunyai rumah sendiri dan selebihnya masih lagi menyewa. Kebanyakan responden tidak mempunyai kemudahan kereta atau motorsikal. Pemilikan alatan isi rumah juga terhad kepada televisyen dan peti sejuk sahaja. Kebanyakan responden menyatakan pendapatan mereka hanya cukup untuk memenuhi keperluan harian sahaja dan hampir satu pertiga menyatakan pendapatan yang diterima mereka adalah tidak mencukupi. Ujian Khi Kuasa Dua mendapati terdapat perbezaan yang signifikan terhadap persepsi

Mohamad Fazli Sabri is currently senior lecturer at the Department of Management Resource and Consumer Studies, Faculty of Human Ecology
Ahmad Hariza Hashim, PhD, an Associate Professor, is the Deputy Dean (Academic) Department of Resource Management and Consumer Studies, Faculty of Human Ecology, Universiti Putra Malaysia.
Mohd Amin Othman, Shamsul Azahari Zainal Badari, Askiah Jamaluddin and Husniyah Abd Rahim are lecturers at the Department of Human Resource Management and Consumer Studies, Faculty of Human Ecology, Universiti Putra Malaysia.

responden mengenai kecukupan pendapatan mengikut jantina dan etnik. Secara umumnya status sosio-ekonomi warga tua yang tinggal di rumah pangsa adalah rendah dan mereka dikategorikan sebagai miskin. Sehubungan itu, usaha-usaha perlu dilakukan untuk membantu warga tua yang tinggal di rumah pangsa agar dapat menikmati kehidupan yang selesa dan sejahtera di hari tua mereka.

Kata kunci : Status sosio-ekonomi, warga tua, rumah pangsa

Pengenalan

Warga tua merupakan kumpulan yang heterogen dari sudut latar belakang dan pengalaman hidup. Di Malaysia, takrifan warga tua diguna pakai di kalangan penduduk yang berumur 60 tahun dan ke atas. Peringkat umur ini menggambarkan bahawa sebahagian daripada mereka telah bersara khususnya di kalangan pekerja yang bekerja di sektor awam. Ini kerana umur bersara wajib bagi kakitangan sektor awam ditetapkan pada usia 56 tahun (Annon, 2001). Status ekonomi warga tua menjadi persoalan dalam masyarakat kerana peningkatan bilangan penduduk tua di Malaysia.

Pertambahan bilangan warga tua semakin meningkat dengan anggaran penduduk pertengahan tahun bagi warga tua Malaysia pada tahun 1991 sebanyak 441,951 orang (5.5%) dan meningkat kepada 1,460,500 orang (6.6%) pada tahun 2000. Peningkatan golongan ini amat ketara jika dibandingkan dengan pertambahan semulajadi penduduk pada tahun yang sama iaitu daripada 427,306 orang (23.2%) kepada 467,400 orang (21.0%). Ini bermakna perbezaan pertambahan bilangan wargatua pada tahun 2000 melebihi jumlah pertambahan semulajadi sebanyak 993 100 orang (Jabatan Perangkaan Malaysia, 2000).

Peningkatan ini disebabkan oleh peningkatan tempoh hayat warga tua iaitu daripada 69.2 tahun tahun (1991) bagi lelaki kepada 70.2 tahun (2000) dan 73.4 tahun (1991) kepada 75 tahun (2000) bagi wanita. Dijangkakan peningkatan sebanyak dua kali ganda bilangan warga tua menjelang tahun 2010 dan menjadi tiga kali ganda pada tahun 2020. Pada tahun 2001, penglibatan tenaga buruh berumur 55 hingga 64 tahun adalah sebanyak 5.9 peratus daripada jumlah tenaga buruh negara. Jika dilihat daripada sudut jantina, 6.5 peratus lelaki dan 4.6 peratus wanita berumur 55 hingga 64 tahun terlibat sebagai guna tenaga di pasaran pada tahun 2001. Selain itu, dianggarkan lebih kurang 800,000 penduduk berumur 55 hingga 75 tahun dan ke atas tidak pernah bersekolah (Jabatan Perangkaan Malaysia, 2000)

Kemiskinan juga sering dikaitkan dengan golongan warga tua. Kadar kemiskinan negara pada tahun 2000 adalah sebanyak 5.5 peratus. Namun begitu, angka ini tidak mampu menunjukkan kemiskinan di kalangan warga tua kerana belum ada bancian khusus dilakukan terhadap kumpulan ini. Walaubagaimanapun, bilangan warga tua turut diambil kira bagi menentukan jumlah penduduk yang menerima bantuan dari kerajaan. Perangkaan Jabatan Kebajikan Masyarakat menunjukkan bahawa jumlah kes warga tua Malaysia yang

menerima bantuan pada tahun 2000 adalah seramai 22,639 orang atau (0.12%) daripada jumlah penduduk Malaysia. Ia melibatkan sejumlah perbelanjaan sebanyak RM18,687,611 (Jabatan Kebajikan Masyarakat, 2000). Berdasarkan senario di atas jelas menunjukkan bahawa perhatian khusus perlu diberikan oleh semua pihak bagi memastikan golongan warga tua dapat menikmati kehidupan yang sihat, selamat dan sejahtera selaras dengan objektif yang digariskan dalam Dasar Warga Tua Kebangsaan (Malaysia, 1999).

Objektif Kajian

Objektif umum kajian ini adalah untuk meneliti status sosio-ekonomi di kalangan warga tua yang tinggal di rumah pangsa di Malaysia. Objektif khusus kajian pula adalah seperti berikut :

1. Mengenalpasti profil warga tua yang tinggal di kawasan rumah pangsa
2. Mengenalpasti sumber pendapatan dan pola perbelanjaan di kalangan warga tua yang tinggal di rumah pangsa
3. Mengenalpasti pemilikan barangan dan aset di kalangan warga tua
4. Menentukan kecukupan pendapatan di kalangan warga tua

Metodologi Kajian

Kajian ini dijalankan di lapan buah bandaraya di Malaysia iaitu Kuala Lumpur, Johor Bahru, Melaka, Ipoh, Georgetown, Alor Star, Kuching dan Kota Kinabalu. Seramai 651 orang warga tua yang menghuni di rumah pangsa telah dipilih sebagai responden kajian secara persampelan bertujuan. Kaedah temubual bersemuka digunakan untuk pengumpulan data. Borang soal selidik digunakan sebagai instrumen di dalam kajian ini. Terdapat lima bahagian untuk borang soal selidik ini iaitu latar belakang responden, perumahan, kewangan, interaksi sosial dan kesihatan. Di dalam bahagian kewangan, soalan berkaitan sumber pendapatan, pola perbelanjaan, pemilikan aset dan barangan, kecukupan pendapatan, persaraan dan pengurusan estet ditanya kepada responden. Pengumpulan data dilakukan selama empat bulan bermula bulan April 2005 hingga Julai 2005. Data dianalisis menggunakan Statistical Packages for Social Sciences (SPSS) Data dianalisis secara deskriptif untuk menentukan latar belakang responden serta status sosio-ekonomi responden. Ujian Khi Kuasa Dua dijalankan untuk menentukan perbezaan di antara jantina dan etnik responden dengan persepsi responden terhadap kecukupan pendapatan.

Penulisan Semula Kajian

Banci 2000 menunjukkan jumlah penduduk Malaysia ialah 23.27 juta berbanding dengan 18.38 juta pada tahun 1991. Ini memberikan kadar pertumbuhan penduduk purata tahunan sebanyak 2.6% untuk tempoh 1991 hingga tahun 2000. Pada Banci 2000, perkadaran penduduk berumur 65 tahun dan lebih di Malaysia

adalah 3.9% berbanding 3.7% pada tahun 1991 (Jabatan Perangkaan Malaysia). Pada Banci 2000, terdapat 104 lelaki bagi setiap 100 perempuan iaitu satu peningkatan yang kecil nisbah jantina daripada sebanyak 103 pada tahun 1991. Pada Banci 2000, nisbah lelaki berbanding perempuan secara relatifnya adalah tinggi bagi Wilayah Persekutuan Labuan (110), Pahang (110), Johor (107), Sabah (107), Negeri Sembilan (105), Selangor (105) dan Terengganu (104). Sebaliknya, bilangan perempuan melebihi lelaki di negeri Perlis, Pulau Pinang dan Kedah. Fenomena perempuan melebihi lelaki ini jelas dapat dilihat terutamanya dalam kumpulan umur bermula dari 60-64 tahun dan perbezaan ini semakin ketara apabila umur semakin meningkat. Ini adalah seperti dijangkakan memandangkan jangka hayat di kalangan perempuan adalah lebih tinggi daripada lelaki.

Warga tua sering dikaitkan dengan pelbagai isu dan masalah antaranya adalah kemiskinan, kesihatan, interaksi sosial, sokongan keluarga dan persekitaran, gender dan keselamatan sosial. Kajian lepas mendapati masalah kemiskinan dan kesihatan adalah lebih tinggi di kalangan warga tua yang berpendidikan dan berpendapatan rendah serta di kalangan mereka yang menyewa (Dalstra, Kunst & Mackenbach, 2006). Ia mempunyai kaitan dengan tekanan hidup yang dialami oleh golongan tua ini dalam menguruskan perbelanjaan. Selain itu, faktor kehilangan pasangan hidup, kehilangan kerja serta berjauhan dengan anak-anak turut menyumbang kepada permasalahan di atas.

Pendapatan warga tua yang sedikit dan terhad dilihat mempengaruhi pola perbelanjaan mereka dan keluarga. Golongan tua yang memperuntukan belanja yang sedikit untuk makanan akan mengalami malnutrisi dalam jangka masa panjang (Cheng, Chi, Boey, Ko & Chou, 2002). Dari segi sosial, Arendt (2005) mendapati bahawa tiada perkaitan antara pendapatan dengan hubungan sosial dan aktiviti sosial di kalangan warga tua. Kebanyakan warga tua lebih gemar menghabiskan masa bersama rakan-rakan ataupun bersama anak dan cucu mereka di rumah. Tidak dinafikan bahawa kewangan menjadi faktor yang penting dan banyak mempengaruhi kehidupan warga tua. Kebanyakan warga tua yang miskin dalam masyarakat bergantung hidup pada keluarga mereka dan juga kebajikan negara. Menurut Cheng et.al (2002), mereka yang berisiko untuk menjadi miskin terdiri daripada warga tua yang berumur lebih 80 tahun, wanita, tunggal seorang diri dan golongan tua yang kurang upaya.

Kajian oleh Aizan, Jariah dan Chai (2004) mendapati bahawa sumber kewangan sebilangan besar warga tua di Malaysia adalah daripada pemberian anak-anak mereka. Dapatan ini disokong oleh kajian Ofstedal, Reidy dan Knodel (2003) yang mendapati pendapatan daripada kerja yang dilakukan, wang pencen, pelaburan dan pemberian daripada anak ataupun saudara terdekat merupakan sumber kewangan di kalangan warga tua Malaysia. Menurut beliau lagi golongan warga tua wanita memperolehi bantuan kewangan yang lebih daripada anak ataupun saudara terdekat berbanding dengan warga tua lelaki. Manakala warga tua lelaki didapati lebih memiliki aset berbanding warga tua wanita. Pemilikan rumah juga dikatakan sebagai salah satu alternatif untuk mengukur indikator

status sosio-ekonomi kerana ianya menunjukkan jumlah pendapatan dan kekayaan seseorang sepanjang kehidupannya. (Dalstra, Kunst & Mackenbach, 2006).

Persepsi terhadap kecukupan pendapatan di kalangan warga tua tidak mempunyai perbezaan yang ketara di antara setiap negara. Kajian di Hong Kong misalnya mendapati pendapatan warga tua hanya sekadar cukup untuk menampung kehidupan harian (Cheng et.al, 2002). Sementara itu, kajian yang dijalankan di beberapa negara Asia mendapati bahawa golongan tua ini berpuas hati dengan pendapatan yang diperolehi namun ianya masih tidak mencukupi bagi mereka (Ofstedal, Reidy & Knodel, 2003). Ini bermakna pendapatan yang diperolehi oleh golongan ini hanya sekadar cukup untuk memenuhi keperluan harian mereka sahaja.

Hasil Kajian dan Perbincangan

Profil Warga Tua

Jadual 1 menerangkan maklumat latar belakang warga tua mengikut jantina. Peratusan tertinggi responden kajian terdiri daripada responden wanita (58.2%) berbanding responden lelaki (41.8%). Lebih daripada satu perdua responden kajian terdiri daripada etnik Melayu diikuti etnik Cina (30.1%), lain-lain (12.3%) dan etnik India (7.2%). Purata umur responden wanita (68.6) didapati lebih tinggi berbanding purata umur responden lelaki (68.2). Kebanyakan responden lelaki dan wanita berada dalam kumpulan umur 60 hingga 69 tahun. Bagi kumpulan umur lebih daripada 80 tahun, peratusan responden wanita lebih tinggi jika dibandingkan dengan responden lelaki. Dapatan ini selari dengan kajian lepas yang menunjukkan bahawa jangka hayat wanita lebih tinggi berbanding lelaki.

Dari segi tahap pendidikan, kajian mendapati warga tua lelaki mempunyai pencapaian akademik yang lebih baik berbanding warga tua wanita. Ini dibuktikan apabila responden lelaki mempunyai peratusan yang tinggi bagi semua kategori tahap pendidikan. Kebanyakan responden lelaki mempunyai tahap pendidikan di peringkat sekolah rendah (59.6%). Manakala lebih daripada dua pertiga warga tua wanita tidak bersekolah dan mempunyai pendidikan formal. Sebanyak 15.1% warga tua lelaki mempunyai pendidikan di peringkat menengah berbanding warga tua wanita (6.6%). Kurang daripada satu peratus warga tua kajian ini mempunyai pendidikan di peringkat tertiar.

Menurut Rancangan Malaysia Kesembilan (2006), konsep dan pengukuran kemiskinan telah dikaji semula dengan mengambilkira perubahan sosial dan ekonomi yang berlaku sejak tahun 1977 apabila pendapatan garis kemiskinan mula diperkenalkan (PGK). Pendapatan garis kemiskinan bandar bagi tahun 2004 ialah RM687.00 berbanding luar bandar (RM698.00). PGK bagi setiap negeri adalah berbeza. Berdasarkan definisi di atas, majoriti warga tua kajian ini merupakan golongan miskin kerana min pendapatan yang dicatatkan adalah

di bawah pendapatan garis kemiskinan. Peratusan warga tua wanita lebih tinggi berbanding warga tua lelaki mempunyai pendapatan di bawah garis kemiskinan. Ini menunjukkan bahawa warga tua wanita lebih miskin berbanding warga tua lelaki. Min pendapatan warga tua lelaki (RM579.08) adalah lebih tinggi jika dibandingkan dengan warga tua wanita (RM420.23).

Lebih daripada satu perdua warga tua kajian ini merupakan pekerja di sektor swasta berbanding sektor pekerjaan yang lain suatu masa dahulu. Terdapat 61.0% warga tua lelaki dan 44.6% warga tua wanita pernah bekerja di sektor swasta. Peratusan warga tua lelaki (34.6%) lebih tinggi berbanding warga tua wanita (8.4%) pernah bekerja di sektor kerajaan berbanding warga tua wanita. Sementara itu, terdapat 42.0% warga tua wanita menyatakan mereka tidak bekerja. Purata saiz isi rumah di Malaysia pada tahun 2004 ialah 4.5 orang. Kajian mendapati purata saiz isirumah warga tua yang tinggal di rumah pangsa adalah jauh lebih rendah (3.5) berbanding purata saiz isi rumah Malaysia. Ini mungkin disebabkan kebanyakan anak-anak sudah mempunyai keluarga sendiri dan tinggal berasingan. Purata bilangan anak responden kajian ialah 4.53 orang. Daripada segi status perkahwinan, kebanyakan responden telah berkahwin (70.5%) dan terdapat sebanyak 18 orang atau (2.8%) masih belum berkahwin. Selain itu, 23.8% telah bercerai mati dan hanya 2.9% sahaja sudah bercerai.

Jadual 1 : Maklumat Latar Belakang Responden

Angkubah	Lelaki=272	Wanita=379	Jumlah(N)=651
Etnik			
Melayu	124 (45.6)	204 (53.8)	328 (50.4)
Cina	87 (32.0)	109 (28.8)	196 (30.1)
India	23 (8.5)	24 (6.3)	47 (7.2)
Lain-lain	38 (14.0)	42 (11.1)	80 (12.3)
Umur			
60-69 tahun	171 (62.9)	237 (62.5)	408 (62.7)
70-79 tahun	85 (31.3)	104 (27.4)	189 (19.0)
80 tahun ke atas	16 (5.9)	38 (10.0)	54 (8.3)
Min	68.2	68.6	68.5
Tahap Pendidikan			
Tidak Bersekolah	67 (24.6)	238 (62.8)	305 (46.9)
Sekolah Rendah	162 (59.6)	115 (30.3)	277 (42.5)
Sekolah Menengah	41 (15.1)	25 (6.6)	66 (10.1)
Tertiari	2 (0.7)	1 (0.3)	3 (0.5)
Pendapatan*			
<RM687.00	194 (71.3)	332 (87.6)	495 (82.0)
>RM687.00	78 (28.7)	47 (12.4)	109 (18.0)
Min	RM579.08	RM420.23	RM492.82
Sektor Pekerjaan Dahulu			
Kerajaan	94 (34.6)	32 (8.4)	126 (19.4)
Swasta	160 (61.0)	169 (44.6)	329 (50.5)
Bekerja sendiri	7 (2.6)	19 (5.0)	26 (4.0)
Tidak Bekerja	11 (4.0)	159 (42.0)	170 (26.1)

* Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) bandar tahun 2004 =RM687.00

Pekerjaan

Responden juga turut ditanya sama ada mereka masih lagi bekerja atau tidak. Terdapat 21.5% warga tua menyatakan mereka masih lagi bekerja pada masa kini. Mereka merupakan kelompok warga tua yang masih aktif bekerja dalam pelbagai bidang. Peratusan warga tua lelaki (29.0%) lebih tinggi yang menyatakan mereka masih bekerja berbanding warga tua wanita (16.1%). Dapatan ini selari dengan kajian oleh Laily dan Nurizan (2004) yang mendapati lebih ramai warga tua lelaki yang masih lagi bekerja (21.6%) berbanding wanita (3.5%) walaupun telah bersara. Antara sebab utama mereka masih bekerja ialah untuk memenuhi mendapatkan upah dan memenuhi masa lapang yang ada (10.1%). Peratusan warga tua lelaki dan wanita yang masih bekerja untuk mendapatkan upah lebih tinggi berbanding mereka yang bekerja disebabkan untuk memenuhi masa lapang. Ini mungkin disebabkan mereka perlu mempunyai sumber pendapatan yang lebih bagi memenuhi keperluan harian di samping peningkatan kos sara hidup yang tinggi di bandar perlu dihadapi (Jadual 2).

Jadual 2: Perihal Pekerjaan Responden Mengikut Jantina

Perihal Pekerjaan	Lelaki=272	Wanita=379	Jumlah=651
Masih Bekerja			
Tidak	193 (71.0)	318 (83.0)	511 (78.5)
Ya	79 (29.0)	61 (16.1)	140 (21.5)
Sebab Bekerja			
Dapat upah	37 (13.6)	24 (6.3)	61 (9.4)
Penuhi masa	13 (4.8)	6 (1.6)	19 (2.9)
Upah dan penuhi masa	40 (14.7)	26 (6.9)	66 (10.1)
Lain-lain	-	4 (1.1)	4 (0.6)

Sumber Pendapatan

Persediaan menghadapi hari tua dari segi kewangan sangat berkait rapat dengan cara hidup dan budaya warga tua tersebut. Terdapat kelompok masyarakat yang sangat bergantung kepada anak-anak dalam menghadapi hari tua. Keadaan ini menyebabkan mereka tidak membuat persediaan awal dari segi ekonomi atau kewangan untuk menghadapi hari tua. Ini berbeza dengan budaya di negara di barat, sebahagian warga tua mahukan hidup bebas daripada bergantung kepada anak-anak pada hari tua (Mohd. Amim & Nurizan, 2004). Terdapat pelbagai punca pendapatan warga tua. Antaranya termasuklah pendapatan pencen bulanan, pasangan mereka, sampingan, sewa rumah, pemberian anak dan saudara, pertanian, perniagaan dan pelaburan serta bantuan kebajikan. Kajian mendapati majoriti warga tua menerima pendapatan daripada pemberian anak. Purata pendapatan yang diterima daripada anak bagi warga tua wanita (RM313.63) didapati lebih tinggi berbanding warga tua lelaki (RM274.53). Peratusan warga tua lelaki didapati lebih tinggi iaitu 34.2% menyatakan mereka mempunyai pendapatan daripada pencen bulanan jika dibandingkan dengan

warga tua wanita iaitu 8.4%. Purata pendapatan yang diterima daripada pencen adalah sebanyak RM420.22 (Jadual 3).

Selain itu, responden juga menerima pendapatan dari kerja sampingan yang dilakukan dengan purata pendapatan sebanyak RM387.06. Terdapat 16.5% warga tua lelaki melakukan kerja sampingan berbanding warga tua wanita (11.1%). Purata pendapatan warga tua daripada rumah sewa adalah sebanyak RM352.48. Didapati sebanyak 6.3% warga tua lelaki dan 3.7% warga tua wanita menerima pendapatan daripada perniagaan dengan purata yang dicatatkan adalah sebanyak RM560.64. Selain itu, terdapat sebilangan kecil sahaja responden iaitu kurang daripada lima peratus menerima pendapatan daripada hasil pertanian dan dividen. Dapatan kajian juga menunjukkan peratusan warga tua wanita lebih tinggi berbanding warga tua lelaki menerima bantuan kebajikan iaitu masing-masing mencatatkan peratusan sebanyak 10.3% dan 3.7%. Purata bantuan kebajikan yang diterima adalah sebanyak RM151.27.

Jadual 3 : Sumber Pendapatan Warga Tua Mengikut Jantina

Sumber Pendapatan	Lelaki=272	Min (RM)	Wanita=379	Min (RM)
Pencen responden	93 (34.2)	443.29	32 (8.4)	361.59
Pencen pasangan	16 (5.9)	415.62	85 (22.4)	448.05
Sampingan responden	45 (16.5)	456.09	42 (11.1)	319.67
Sampingan pasangan	7 (2.6)	185.71	12 (3.2)	377.27
Sewa rumah/tanah	18 (6.6)	394.11	9 (2.4)	264.00
Pemberian anak/cucu/saudara	206 (75.7)	274.53	293 (77.3)	313.63
Perniagaan	17 (6.3)	780.00	14 (3.7)	294.28
Pertanian	12 (4.4)	230.83	8 (2.1)	210.00
Dividen/pelaburan saham	5 (1.8)	250.00	5 (1.3)	334.00
Bantuan kebajikan	10 (3.7)	183.88	39 (10.3)	143.55

Pola Perbelanjaan Di Kalangan Warga Tua

Jadual 4 di bawah menerangkan pola perbelanjaan bulanan warga tua ke atas lapan item yang telah dikenalpasti. Hasil kajian menunjukkan purata perbelanjaan tertinggi responden adalah ke atas item makanan iaitu sebanyak RM238.96. Purata perbelanjaan bulanan warga tua lelaki ke atas item makanan didapati lebih tinggi berbanding wanita. Ini mungkin disebabkan oleh peranan dan tanggungjawab warga tua lelaki sebagai ketua isi rumah yang perlu menyediakan keperluan asas perbelanjaan rumah. Purata perbelanjaan kedua tertinggi ialah ke atas item kenderaan ini termasuklah bayaran ansuran bulanan dan kos penyelenggaraan.

Perbelanjaan berikutnya adalah ke atas kesihatan iaitu sebanyak RM196.42 sebulan. Perbandingan mengikut jantina menunjukkan purata perbelanjaan ke atas kesihatan bagi warga tua wanita (RM256.66) lebih tinggi jika dibandingkan

dengan warga tua lelaki (RM180.00). Purata perbelanjaan responden terhadap pinjaman peribadi adalah sebanyak RM187.50 dan purata pinjaman yang dilakukan oleh warga tua lelaki lebih tinggi berbanding wanita. Sementara itu terdapat seramai 27 orang warga tua membelanjakan pendapatan bulanan mereka ke atas item pinjaman perumahan. Purata bayaran pinjaman perumahan sebulan adalah sebanyak RM140.21.

Walaupun sudah mencapai usia tua terdapat sebilangan kecil responden masih memperuntukan pendapatan untuk perbelanjaan pendidikan anak-anak. Ini mungkin ada kaitan dengan ketidakmampuan responden untuk menyediakan kemudahan pendidikan kepada anak-anak, maka mereka terpaksa membuat pinjaman. Purata perbelanjaan bulanan terendah warga tua adalah ke atas item bahan bakar ini termasuklah perbelanjaan gas memasak dan bahan petrol kenderaan.

Jadual 4: Pola Perbelanjaan Di Kalangan Warga Tua Mengikut Jantina

Kategori Perbelanjaan	Lelaki=272	Wanita=379	Keseluruhan=651
	Min RM (n)	Min RM (n)	Min RM (n)
Pinjaman perumahan	162.04 (16)	108.45 (11)	140.21 (27)
Kenderaan	210.36 (55)	187.10 (20)	204.16 (75)
Kesihatan	180.00 (11)	256.66 (3)	196.42 (14)
Sewa rumah	112.86 (137)	106.44 (186)	109.16 (323)
Pendidikan anak-anak	146.50 (20)	113.07 (13)	133.33 (33)
Makanan	258.09 (247)	222.89 (294)	238.96 (541)
Bahan bakar	74.09 (135)	55.53 (167)	63.83 (302)
Pinjaman peribadi	225.00 (2)	150.00 (2)	187.50 (4)

Pemilikan Aset Dan Barangan oleh Warga Tua

Jenis pemilikan di kalangan warga tua terbahagi kepada dua iaitu pemilikan aset (harta) dan barangan serta alatan isi rumah (Jadual 5). Daripada segi pemilikan aset, sebanyak 28.3% sahaja warga tua yang mempunyai rumah sendiri. Ini menunjukkan bahawa majoriti responden tidak mempunyai rumah sendiri dan masih tinggal menyewa di rumah pangsa. Warga tua lelaki (36.0%) dan etnik India didapati cenderung memiliki rumah sendiri berbanding jantina dan etnik lain. Terdapat 28.1% responden menyatakan mereka mempunyai motorsikal dan 24.7% pula mempunyai kereta atau van. Peratusan warga tua lelaki dan etnik Melayu didapati lebih tinggi menyatakan mereka mempunyai motorsikal. Manakala warga tua lelaki dan etnik Cina pula mempunyai peratusan yang lebih tinggi berbanding jantina dan etnik lain yang mempunyai kemudahan kereta. Sebilangan kecil sahaja responden iaitu 14 orang atau 2.2% menyatakan mereka memiliki saham. Manakala 5.2% pula didapati memiliki aset tanah. Berdasarkan dapatan kajian jelas menunjukkan bahawa pemilikan aset di kalangan warga tua adalah rendah terutama di kalangan warga tua wanita. Ini selari dengan dapat kajian terdahulu yang menunjukkan bahawa majoriti warga tua kajian ini merupakan golongan miskin (pendapatan bawah PGK).

Daripada segi pemilikan barangan atau alatan isi rumah, majoriti warga tua memiliki kemudahan asas seperti televisyen (97.4%) dan peti sejuk (93.7%). Etnik Cina (96.4%) lebih cenderung memiliki kemudahan peti sejuk berbanding etnik lain. Lebih daripada dua pertiga responden pula didapati mempunyai radio (60.2%) dan mesin basuh (66.8%). Di kalangan responden yang menyatakan mereka mempunyai radio, peratusan tertinggi terdiri daripada warga tua lelaki (65.8%) dan bumiputera Sabah Sarawak (81.3%). Manakala warga tua daripada etnik Melayu lebih cenderung memiliki mesin basuh. Sebanyak 52.2% warga tua didapati mempunyai pemain video dan cakera padat. Hanya sebilangan kecil sahaja warga tua yang mempunyai kemudahan astro (16.6%), pembersih hampagas (14.1%). Kajian ini secara tidak langsung menggambarkan bahawa pemilikan barangan dan alatan isi rumah di kalangan warga tua adalah terhad. Malahan tiada satu peralatan yang dimiliki sepenuhnya (100.0%) oleh responden. Peratusan pemilikan di kalangan warga tua wanita adalah jauh lebih rendah kecuali pemilikan ke atas astro dan pembersih hampagas.

Jadual 5 : Pemilikan Aset Dan Barangan Mengikut Jantina Serta Etnik

Aset/Barangan	Jantina		Etnik				Chi-Square (Sig.)*	
	Lelaki	Wanita	Melayu	Cina	India	Lain-lain	Jantina	Etnik
Televisyen	98.2	96.8	97.6	96.9	100.0	96.3	-	-
Astro	15.1	17.7	14.9	19.9	34.0	5.0	-	$\chi^2=20.308$ p=0.000
Radio	65.8	56.2	52.7	64.3	59.6	81.3	$\chi^2=6.102$ p=0.014	$\chi^2=23.782$ p=0.000
Mesin Basuh	69.9	64.6	87.2	43.9	70.2	37.5	-	$\chi^2=139.21$ p=0.000
Peti Sejuk	95.2	92.6	94.5	96.4	91.5	85.0	-	$\chi^2=13.489$ p=0.004
Vcd & dvd	58.5	48.8	52.7	46.9	57.4	65.0	$\chi^2=5.909$ p=0.015	$\chi^2=7.888$ p=0.048
Video Kamera	2.6	2.6	2.1	3.1	6.4	1.3	-	-
Pembersih Hampagas	12.9	15.0	21.0	7.1	19.1	-	-	$\chi^2=34.917$ p=0.000
Tanah	5.1	5.3	6.1	1.0	-	15.0	-	-
Kereta/van	39.7	14.0	25.3	29.1	27.7	10.0	$\chi^2=56.282$ p=0.000	$\chi^2=11.594$ p=0.009
Saham	1.8	2.4	3.0	0.5	2.1	2.5	-	-
Motorsikal	43.4	17.2	37.8	20.4	25.5	8.8	$\chi^2=53.920$ p=0.000	$\chi^2=36.001$ p=0.000
Rumah	36.0	22.7	37.2	13.8	46.8	16.3	$\chi^2=13.895$ p=0.000	$\chi^2=46.863$ p=0.000
Penghawa dingin	2.2	2.6	3.0	3.1	-	-	-	-

Nota :

Lain-lain merujuk kepada bumiputera Sabah Sarawak

Persepsi Terhadap Kecukupan Pendapatan

Jadual 6 menggambarkan persepsi warga tua mengenai kecukupan pendapatan mereka sekarang berdasarkan sumber kewangan yang diterimanya. Secara umum, kebanyakan responden menyatakan pendapatan yang diterima hanya mencukupi untuk membeli keperluan harian sahaja (44.2%). Analisis terperinci mendapati, peratusan etnik India (55.3%) lebih tinggi berbanding etnik lain menyatakan pendapatan mereka hanya mencukupi untuk memenuhi keperluan harian sahaja. Dapatan ini selari dengan kajian yang dilakukan oleh Laily dan Nurizan (2004) yang mendapati sebilangan besar warga tua mempersepsikan bahawa sumber kewangan mereka hanya cukup untuk mendapatkan keperluan harian sahaja. Terdapat 30.1% pula responden menyatakan pendapatan mereka tidak mencukupi. Sebilangan besar warga tua wanita (34.3%) dan bumiputera Sabah Sarawak didapati tidak mempunyai pendapatan dan sumber kewangan yang mencukupi. Ini merupakan indikator penting bahawa warga tua memerlukan keperluan yang minimum untuk menjamin kesejahteraan hidup mereka.

Kajian mendapati sebanyak 20.1% warga tua sahaja yang mampu membeli kebanyakan barangan tetapi tidak semua. Responden yang mampu membeli kebanyakan barang ini terdiri daripada warga tua lelaki (29.0%) dan etnik Melayu (25.3%). Hanya sebilangan kecil sahaja warga tua yang menyatakan mereka mampu memiliki semua yang dihajati (1.7%) dan mampu memiliki semua yang dihajati serta dapat membuat simpanan (1.5%). Dapatan kajian ini jelas menunjukkan bahawa kebanyakan warga tua tidak mempunyai sumber kewangan dan pendapatan yang mencukupi. Hanya sebilangan kecil sahaja yang mampu menampung perbelanjaan dan keperluan harian.

Jadual 6 : Persepsi Terhadap Kecukupan Pendapatan Mengikut Jantina Dan Etnik

Kecukupan Pendapatan	Jantina		Etnik				Chi-Square (Sig.)*	
	Lelaki	Wanita	Melayu	Cina	India	Lain-lain	Jantina	Etnik
Tidak Mencukupi	23.5	34.3	25.3	23.0	27.7	66.3	$\chi^2=8.782$ p=0.003	$\chi^2=58.463$ p=0.000
Hanya mencukupi untuk membeli keperluan harian	44.9	43.3	43.9	49.5	55.3	23.8	-	$\chi^2=18.161$ p=0.000
Hanya mampu untuk membeli kebanyakan barangan tetapi tidak semua	29.0	16.1	25.3	22.4	14.9	7.5	$\chi^2=6.102$ p=0.014	$\chi^2=23.782$ p=0.000
Mampu untuk memperolehi semua yang dihajati	1.5	2.1	1.2	3.6	2.1	-	-	-
Mampu memperolehi semua yang dihajati dan dapat menyimpan wang	1.1	2.4	2.1	2.6	-	-	-	-

Nota :

Lain-lain merujuk kepada bumiputera Sabah Sarawak

Kesimpulan Dan Implikasi Kajian

Umumnya status sosio-ekonomi di kalangan warga tua yang tinggal di rumah pangsa di Malaysia berada pada tahap yang rendah. Profil warga tua menunjukkan kebanyakan terdiri daripada warga tua wanita, etnik Melayu, berada dalam kumupulan umur 60 hingga 69 tahun, mempunyai pencapaian akademik di peringkat sekolah rendah serta tergolong sebagai kelompok 'miskin'. Majoriti warga tua mempunyai pendapatan di bawah garis kemiskinan. Walaupun sudah berusia terdapat sebilangan kecil warga tua yang masih lagi bekerja dan ramai di antaranya ialah daripada kalangan lelaki. Selain daripada pencen bulanan warga tua juga menerima sumber kewangan lain seperti kerja sampingan, pemberian anak, pencen pasangan, perniagaan, hasil pertanian dan bantuan kebajikan. Walaubagaimanapun bilangan dan jumlah yang diterima adalah rendah dan terhad. Pola perbelanjaan tertinggi responden adalah ke atas item makanan dan juga kesihatan. Pemilikan aset di kalangan warga tua menunjukkan kebanyakan masih lagi tidak mempunyai rumah sendiri dan kemudahan kenderaan. Warga tua hanya mempunyai keperluan asas sahaja. Pemilikan harta adalah untuk tujuan tertentu khususnya untuk perbelanjaan hari tua dan kegunaan harian, keperluan semasa sakit dan kecemasan. Pemilikan alatan isi rumah kebanyakannya terhad kepada televisyen dan radio sahaja. Terdapat peratusan yang agak tinggi warga tua yang tidak mempunyai sumber kewangan dan pendapatan yang mencukupi. Kebanyakan warga tua hanya mampu memenuhi keperluan dan kehendak harian mereka sahaja.

Kadar kemiskinan dan pendapatan rendah adalah tinggi di kalangan warga tua. Pengurangan kadar kemiskinan penduduk merupakan agenda penting di kalangan negara membangun termasuklah Malaysia. Antara tindakan yang boleh diambil ialah mengadakan skim pertambahan pendapatan untuk golongan tua sama ada secara formal atau tidak. Pertambahan pendapatan dan pengurangan kemiskinan boleh dicapai dengan mengekalkan pekerjaan ke satu peringkat umur yang lebih realistik. Usaha-usaha perlu dilakukan untuk mempromosi warga tua produktif melalui penglibatan yang berterusan dalam bidang pekerjaan.

Rujukan

- Annon. (2001). Pekeliling Perkhidmatan. Bilangan 3
- Arendt. J.N. (2005). Income And Outcomes For Elderly: Do The Poor Have The Poorer Life. *Social Indicator Research*, 70: 327-347.
- Beckett. M., Goldman. N., Weinstein. M., Lin. I. F., Chuang. Y. L. (2002). Social Environment, Life Challenge And Health Among The Elderly In Taiwan. *Social Science And Medicine*. 44 (2002) 191-209.
- Cheng. Y.H., Chi. I.,Boey.K.W., Ko.L.S.F., Chou.K.L. (2002). Self-Rated Economic Condition And The Health Of The Elderly Persons In Hong Kong. *Social Science And Medicine*. 55(2002) 1415-1424.

- Dalstra, J.A.A., Kunst. A. E., Mackenbach.J.P. (2006) A Comparative Appraisal Of The Relationship Of Education, Income And Housing Tenure With Less Than Good Health Among The Elderly In Europe. *Social Science And Medicine*. 62 (2006) 2046-2060.
- Aizan, T.H., Jariah, M., & Chai, S.T. (2004). Socioeconomic Status Of Older Malaysians: A Gender Comparison. *Malaysian Journal Of Family Studies*. Vol 1.(1) 54-69.
- Jabatan Perangkaan Malaysia (2000). Perangkaan Penting Malaysia Edisi Khas. Kuala Lumpur. Jabatan Perangkaan.
- Jabatan Perangkaan Malaysia (2000). Banci Penduduk Kuala Lumpur. Jabatan Perangkaan.
- Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia (2000). Buletin Perangkaan Kebajikan Malaysia.
- Laily, P., & Nurizan, Y. (Editor) (2004). Kesejahteraan Isi Rumah Johor Darul Takzim. Penerbit UPM.
- Laporan Banci Penduduk (2004). Jabatan Perangkaan Malaysia.
- Malaysia (1999). Pelan Tindakan Dasar Warga Tua Negara. Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia.
- Mohd. Amim, O. & Nurizan, Y. (Editor) (2004). Golongan Berpendapatan Rendah. Realiti Dan Cabaran. Penerbit UPM.
- Ofstedal. M. B., Reidy . E., Knodel. J.(2003). Gender Differences In Economic Support And Well-being Of Older Asians. Population Studies Center, University Of Michingan. Report No. 03-540.
- Rancangan Malaysia Kesembilan. 2006. Unit Perancang Ekonomi. Jabatan Perdana Menteri. Kuala Lumpur